

Sygn. akt II CSK 140/17

POSTANOWIENIE

Dnia 12 września 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z powództwa A. w W.

Oddziału Terenowego w K.

przeciwko M.S.

o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 12 września 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 2 czerwca 2016 r., sygn. akt II Ca (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 1800
(jeden tysiąc osiemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona

w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Pełnomocnik pozwanego M.S. w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 8 lutego 2016 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparł na przesłance z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Uzasadniając oczywistą zasadność skargi kasacyjnej pełnomocnik wskazał na trzy uchybienia Sądu drugiej instancji. Po pierwsze, w ocenie autora skargi kasacyjnej, Sąd drugiej instancji naruszył art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 286 k.p.c. przez „podzielnie stanowiska Sądu pierwszej instancji, że nie zachodziła potrzeba do wydania uzupełniającej opinii, mimo że pozwany zgłosił co do opinii biegłego uzasadnione zastrzeżenia w toku postępowania”. Drugim z zarzucanych uchybień było naruszenie art. 244 § 1 k.p.c. przez uznanie, że „z treścią zaświadczenia Starosty Powiatowego w K. z dnia 18 listopada 1947 r. wydanego w sprawie Nr (...) nie wiąże się domniemanie zgodności wskazanej w nim powierzchni ze stanem rzeczywistym”. Wreszcie, pełnomocnik pozwanego, zarzucił naruszenie art. 378 § 1 k.p.c. przez nierozpoznanie zarzutu zgłoszonego w apelacji.

Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom, były więc dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156). Ponadto, skarżący powinni zawrzeć we wniosku wyodrębniony wywód prawny wskazujący w czym wyraża się „oczywistość” naruszenia prawa (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, nie publ.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 2001 r., IV CZ 200/01, nie publ.).

Szczegółowa analiza sprawy prowadzi do wniosku, że powołana przesłanka nie występuje w sprawie. Odnosząc się do twierdzonej przez pełnomocnika pozwanego potrzeby wydania uzupełniającego opinii biegłego należało wskazać, że niezadowolenie strony z niekorzystnych dla niej wypowiedzi biegłego nie może być przyczyną dopuszczenia dowodu z dodatkowej opinii tych samych lub innych biegłych. W orzecznictwie Sądu Najwyższego, jak podniesiono w skardze kasacyjnej, podkreśla się, że żądanie ustnego wyjaśnienia opinii stanowi uprawnienie, a nie obowiązek sądu, a staje się obowiązkiem także, kiedy wyjaśnień wyraźnie domagają się strony. Dopuszczenie dowodu z dodatkowej opinii biegłego należy jednak odróżnić od obowiązku wyjaśnienia treści sporządzonej opinii. W toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji, na rozprawie w dniu 8 września 2014 r., biegły wyjaśnił ustnie sporządzoną opinię, a następnie - zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego w K. z dnia 4 marca 2015 r. - przedstawił opinię uzupełniającą. Wbrew stanowisku pełnomocnika pozwanego nie doszło więc do oczywistego naruszenia prawa.

W zakresie, w którym pełnomocnik pozwanego uzasadnił oczywistą zasadność skargi kasacyjnej naruszeniem art. 244 § 1 k.p.c., należało uwzględnić, że przepis ten określa jedynie wynikające z treści dokumentu urzędowego skutki powstające w płaszczyźnie dowodowej. Treść tego dowodu została uwzględniona w podstawie faktycznej orzeczenia. Ocena jego mocy dowodowej i znaczenia dla wyniku postępowania są natomiast przedmiotem oceny według art. 233 k.p.c. Zarzut naruszenia tego przepisu nie może być jednak podstawą skargi kasacyjnej (art. 398³ § 3 k.p.c.).

Sąd drugiej instancji nie dopuścił się ponadto oczywistego naruszenia art. 378 § 1 k.p.c. W orzecznictwie Sądu Najwyższego nie wywołuje bowiem wątpliwości, iż z ustanowionego w tym przepisie obowiązku rozpoznania sprawy w granicach apelacji nie wynika konieczność osobnego omówienia przez sąd w uzasadnieniu wyroku każdego argumentu podniesionego w apelacji. Wystarczające jest odniesienie się do sformułowanych w apelacji zarzutów i wniosków w sposób wskazujący na to, że zostały one przez sąd drugiej instancji w całości rozważone przed wydaniem orzeczenia (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 24 lipca 2009 r., I PK 38/09, niepubl.; z dnia 24 marca 2010 r., V CSK

296/09, M. Pr. Bank. 2012, nr 4, s. 19; z dnia 26 kwietnia 2012 r., III CSK 300/11, OSNC 2012, Nr 12, poz. 144; z dnia 4 września 2014 r., II CSK 478/13, niepubl.). Szczegółowa analiza sprawy prowadzi do wniosku, że Sąd drugiej instancji wypełnił ten obowiązek.

Przedstawione w skardze rozważania nie pozwalały więc na przyjęcie, że w sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa oraz, że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadł w sądzie drugiej instancji wyrok oczywiście wadliwy.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Na wniosek pełnomocnika powoda Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 5 pkt 8 w zw. z § 2 pkt 6 w zw. z 10 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804).